

Od Moskve do Negoreloja

Bivši hotel «Metropol» — velika palača sredi Moskve. Revolucija ga je izpremenila v sedež vsakovrstnih strokovnih organizacij in sovjetskih uradov. V pritličju je mestna železniška blagajna. To je Golgota vseh, ki potujejo iz Moskve, pa niso »odgovorni sovjetski delavci« ali nimajo v žepu dvajset milijonov, da podkupijo blagajniškega uradnika. V vrsto! Ob štirih zjutraj. Prši in veter veje od vseh strani.

«Proti Kazani — na levo, proti Samari — na desno, proti Petrogradu — polu-desno — proti Vologdi — polulevo, proti Tambovu — v sredini, proti Smolensku — zadaj,» kriče hripavi glasovi razburjenih potnikov. Pestra množica se deli v šest dolgih »repov«. Kriče, kolnejo, vprašujejo, predlagajo, groze — vse zaman. V vrsto! Vsak «rep» ima svojo glavo. Potnik, ki je prišel prvi, je postal reditelj nad svojimi sopotniki. Ivanov prvi, Petrov drugi, Sidorov tretji itd.» kriče reditelji. Stodvajseti, trideseti, petdeseti.

Srečni Ivanovi in Petrovi, ki so prvi in drugi. Prenočili so na dežju in mrazu, pa nič ne de, zato pa so prvi in dobe vojni listek. Dame jim zavidajo, koketirajo z njimi, temne oči se svetijo, nevarno žensko orožje pomaga marsikateri iz kritičnega položaja. Pogledala je reditelja, za-

rečela je, zamežikala z levim očesom enkrat, dvakrat — gotovo. Srce ni kamen — vojni listek je zagotovljen. Srečne ženske, ki imate tako zanesljivo orožje!

«Repi» so se raztegnili na vse strani. Bolj krepki v nogah stojte, dame sede, vzdihujejo, stokajo. Čudni kavalirji dvajsetega stoletja! Dame na dežju, pa ni nasmiljenega srca, da jih reši nečloveških muk. Opoldne so odprli blagajno. Kdor ni videl, ne more verjeti. Hrešče kosti, trgajo se krila, vpijejo ženske, kriče in kolnejo moški. Navalili so kot neodrešene duše na nebeška vrata. Pri vходу pa stoji čuvarji z revolverjem v rokah. «Rep» drže za glavo, tišče ga nazaj.

Ženske ne smejo biti enakopravne. To je moje trdno prepričanje, ki sem ga pripeljal iz Moskve. Kjer so kavalirji, so ženske prve, kjer jih ni, so brez moči. Nekateri so apelirali na izgubljen kavalirstvo, druge jokale, tretjim, in teh je bilo največ, je pomagala ženska zvižgača. O ženska zvižgača, koliko gorja si povzročila na svetu! Od kod jim je zlezla v glavo ta ideja, ve samo oni, ki pozna Evine hčere. Jaz jih do danes še nisem spoznal.

Pomagalo ni apeliranje na moško kavalirstvo — rešili so jih otroci. Pri nas so otroci materam v nadlego, tam pa so postali orožje za pobijanje enakopravnosti. Prišla je prva z otrokom v naročju, za njo druga, tretja. «Dobri ljudje, usmilite se nedolžnega otroka, ki ga zebe, pustite me prvo!» Pustili so jo.

Kaj hočeš, otroci še ne uživajo enakopravnosti. Pustili so dve, tri, pet — otrok

ni več, pa tudi dame so nekam izginile. Druga za drugo se vračajo iz mesta, pa vse z otroki v naročju. Kje so jih dobile, sam Bog ve. Nekateri nosijo svoje, druge izposojene. Dekle in starka, ki še ni sposobna, ali pa že nesposobna, da rodi otroka, in vendar z otrokom. Tudi orožje za samozaščito.

Stal sem v «repu» do treh popoldne, zaprl so blagajno, listka nisem dobil. Stal sem vso noč in drugi dan mi je bila sreča mila. Kamen se je zvalil z mojih pleč, kamen, čigar težo pozna le oni, ki je sedem let hrepenel po domovini. Na pot v domovino! Ta misel je odkupila vse nečloveško trpljenje, zatrla je grenke spomine težkih dni prognanstva. V tistem trenutku sem razumel Župančičevo «Dum»...

Vlak sopiha in drvi po neskončnih ravninah zapadne Rusije; nazaj hite mesta in vasi. Smolensk! Bonaparte, Barclay de Tolly, Kutuzov. Naprej, proč od spominov, ki teže hrepenenje po domovini! Noč. Vlak drvi. Obstal je. Prostrano polje, nekeje v daljavi trepeče luč. Morda vas, morda osamljeni potnik, ki blodi po polju. Potniki zapuščajo vlak, vračajo se, begajo, šepčejo: «Človeka smo prerazali.» V krvi leži razmesarjeno truplo. Lice oteklo, oči odprte, trebuh vžbočen — znaki lakote. Pretežno je bilo življenje, vrgel ga je proč. Vlak drvi. Noč. Proč, strašna slika! Preveč vas je bilo, pretežno ste. Proč, noč! Tam za gorami je dan, vstaja sonce iz za skalnatih gora, tam je domovina.

Minsk. Glavno mesto beloruske socialistične federativne republike. Od Tomka je bilo teh federativnih republik pet. Na kolodvoru Judje, na trgu Judje, v mestu Judje. Palestina. Vozijo iz Poljske blago, prodajajo, kupujejo dolarje in marke, zopet vozijo blago. Vrzi mačka z visokega zvonika, padel bo na noge in tekel dalje.

Od Minska do Negoreloja tri postaje. Potniški vlaki vozijo do Minska, dalje do poljske meje dvakrat na teden lokalna železnica. V Negoreloju smo izstopili. Diplomatični vagon je odšel čez mejo, navadni potniki morajo čakati begunski transport. Odnegli smo svojo ropotijo na poljano in prenočili pod milim nebom. Dan!

Ženica prodaja borovnice. «Po čem, mamica?» Dvestotisoč kozarec. Težko je, veste, težko. Davek moramo plačevati od obiranja borovnic, stotisoč rubljev dnevno. Eh, preljuba svoboda, daleč si pripeljala ljudi.

Zvečer je prišel transport poljskih beguncev. Z vso prtljago so jih spodili iz vagonov, preiskovali so do pozne noči, ves drugi dan, proti večeru smo se odpeljali. Med postajama Negoreloje in Stolci je poljsko-ruska meja. Vlak vozi počasi. Noč. Begunci sede na strehah, v vagonih duši, soparno je. Zadrževal sem. «Pan, pan,» mi je zazvenelo v ušesih. Odpiram oči. Vlak stoji. Desno in levo vihra rdeča zastava. Konec «sovdepije», začetek Evrope! Poljska obmejna straža spreje-

ma vlak. Vljudno so nas povabili s streh, češ, da v Evropi to ni v modi. Zlezel sem v vagon. Med kovčki, vrečami in drugo ropotijo kleče dame Poljakinja. Roke so sklenile k molitvi, v očeh se leskečejo solze. Ni glasu, da pove, kaj čuti srca.

Sam ne vem, kaj je bilo v onem trenutku z menoj. Zapustil sem to veliko, sveto Rusijo. Tam so ostale divne kavkaške gore, ostal je Ural, ki veže sever in jugom, Bajkal, ki reže ledeno Sibirijo, ostala je Volga, «matuška-kormilica» Kaspiskega morja, ostal je Irliš, Ob, Jenisej, Angara, Lena, ostala je Moskva, Piter, Odesa, Kijev, Samara, Omsk, Tomsk, ostale so ravnine brez konca in kraja, pragozdovi — kraljestvo zveri. Tam je ostala lakota, revščina, epidemije, trpljenje, ki ga ne pozna zgodovina človeštva, ostali so milijoni izmučenih, izsušenih otroških lic. Tam je ostal veliki, trpeči Mesija, ostala je nova Golgota človeštva.

Veličasten prizor! Julijsko solnce v krvavem sijaju nekje nad Uralom. Vzpenja se nad obzorje, počasi, mogočno se dviga ognjeno življenje, lije zlate žarke preko širnih zapadnih poljan, pije trpljenje in suši človeško kri. V prah bi se bil sklonil pred njim, ki stopa po trnjevi križevi poti, ker takrat sem spoznal vso globino njegove bolesti. Za hip se je vzbudila v duši želja, da se vrnem v to trpljenje, da mu pomagam nositi težki križ, pa jo je premagala človeška slabost.

ARKO COGNAC MEDICINAL

Tri pletilne stroje proda

Legat in drug, strojno pletilstvo, Begunje pošta Lesce. Ogleda se jih lahko vsak dan istotam. 3696

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linču. Ustanovljena leta 1867. Vsežanje potuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.
Geniki zastoj in tranko. **Kolesa iz prvih tovarn:** Dürkopp, Styria, Waffner. 91 Začasno znižane cene.

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarn Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hösl, Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke. LJUBLJANA, JERICA HUBAD, roj. DOLENC, Hlišerjeva ulica 5.

Potniki v Ameriko, pozor!

UNITED-AMERIKAN-LINES-INC.
prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:

Hamburga, Southamptona in Cherbourga v New-York.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja
Simon Kmetec, zastopnik za Slovenijo, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Najstarejša špedicijska trdnjava v Sloveniji
R. RANZINGER
Ljubljana špedicijska pisarna Jesenice
Podjetje za prevažanje blaga južno železnico. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo, Zavarovalnica. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi brzinami za pohištvo.
Brzjavlj: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Ana Nežič, roj. Košak
danes ob 9. uri dopoldne previdena s svetotajstvi po mučni bolezni zaspala v Gospodu.
Pogreb se vrši z ponedeljek ob 14. uri iz hiše žalosti, Sp. Šiška, Zibertova ulica 144, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 28. oktobra 1922. 3728
Avguštin Nežič, soprog.
Marija Demšar, roj. Nežič, Anica Mošet, roj. Nežič, Malči Snoj, roj. Nežič, hčere.
Vinko Demšar, Franc Mošet, Ivan Snoj, zeti.

Najstarejša pleskarska in ličarska delavnica
IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 18. se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerne.

4000 K nagrade

dobi, ki preskrbi mirni stranki s tremi družinskimi člani stanovanje, obstoječe iz 2 do 3 sob s kuhinjo, pritliklinami in, če mogoče, s kopalnico, tudi v novi zgradbi. — Cenjene ponudbe je poslati upravi „Jutra“ pod „Mirna stranka“.

Priporoča se Ivan Magdič
krojač 3692
Ljubljana, Gledališka ulica št. 2.

Izdelujem najmodernejše obleke, vsakovrstne suknje kakor tudi raglane ter obračam in moderniziram stare obleke po jako ugodni ceni. 3729

Se priporočam
Jakob Smerajc
krojač
Opekarska cesta 13.

Kavčuk - škornje

amerikansko blago, št. 43, še nič obrabljene, proda za 3000 kron
R. Brovet, Trebnje. 3714

Kolesa

Vam prenovi in strokovno shrani
preko zime
ob malenkostni pristojbini trdnika

J. GOREC
Ljubljana, Gosposvetska c. 14.

Nadstojnika, kurjače

išče velika tvornica špirta. Kompetenti morajo biti večji vsem poslom te stroke. Ponudbe z navedbo zahtevane plače in reference na upravo „Jutra“ pod števil. 3680 3680

Plinova peč

prav dobro ohranjena, za sobo, okroglo 50 m³ veliko, se kupi. Ponudbe pod „Tako 777“ z navedbo cene na upravo „Jutra“.

Polnojarmenik (Vollgater)
Žage ter stroje za obdelavo lesa vseh vrst najnovejše 90/1 konstrukcije dobavlja takoli po najugodnejših cenah iz
jugoslovanskega skladišča
SULWERKE
Leipzig-Kleinschocher Diskaustasse 68.
Zastopstvo
WELKERWERKE
Wien, XIII. Breitensserstraße Nr. 58.

Obrtna hranilnica in posojilnica v Kranju

(Krojaški odsek)
se priporoča za naročila na usnjate obleke za moške (suknjiči, hlače, čepice) ter damske jope. 3718 Cene zmerne, delo solidno!

Gostilna Kajfež

Florijanska ulica števil. 4.
Od danes naprej vsako soboto, nedeljo, torek in sredo najfinejše krvave in mesene pečene klobase, vsak ponedeljek, četrtek in petek polprekajane kranjske klobase in rebrca. Izborna kuhinja, vsa jedila po lastni ceni. — Toči se samo prvovrstna domača vina. — Producente samo prvovrstnih finih vin vabim, da mi prinesejo vzorce. 3725 A. Kajfež.

Odgojiteljico

z znanjem srbskega in perfektno nemškega jezika ter glasovirja za pouk dveh deklic v starosti 12 let, obiskujoč gimnazijo, sprejme ugledna družina pri Zaječaru (Srbija). Prednost je znanje francoskega jezika. Plača najmanj 500 Din mesečno. Vožnja drugi razred se plača. Predstaviti se je v ponedeljek od 10. do 12. ure dopoldne v hotelu „Slon“ pri portirju. 3727

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic, Ljubljana
prej „Kranjska deželna banka“
javlja, da bo pričenski z dnem 1. novembra 1922 obrestovala stare in nove
vloge na knjižice s 5% čistih.
Vloge na tekočem računu se bodo obrestovale po dogovoru najugodnejše, posebno pa vezane vloge proti tri- ali šestmesečni odpovedi. 3723

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)
razpisuje za šolsko leto 1922/23 sledeče ustanove:
1. Dr. Franja Rapoca za visokošolce, devet mest po K 600.—
2. Lastne, in sicer za Vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru in za Državno obrtno šolo v Ljubljani po eno mesto po K 2000.—
Pravico do ustanov pod 1. imajo visokošolci slovenske narodnosti iz mariborskega in šoštanjkega okraja, pri drugih pa se bo oziralo na prošilce iz mariborskega okraja.
Prošnje z domovnico, zadnjim šolskim spričevalom in ubožnim listom se naj vložijo do 10. novembra 1922 pri Posojilnici v Mariboru.
3730 **Ravnateljstvo.**

Ljubezen na počitnicah

Roman

«Jaz nisem kriv njegove usode. Čemu se je tako suženjsko vpregel v delo? Saj je Tuska govorila, da je imela doto.»

Pogledal je k Zebrowskemu in dejal:

«Pa čemu, za vruga, toliko delate? Vi tam v Varšavi živite preko svojih razmer, potem pa tožite na usodo.»

Zebrowski se je začuden dvignil z mahu:

«Kako da bi ne delal? Kaj govorite, gospod? A žena in otroci? A dolgovi? A obroki?»

«Saj morate imeti vendar kaj premoženja?»

Zebrowski je globoko vzdihnil.

«Saj ste vendar dobili doto?» je prašal Poržicki dalje.

«Jaz? Ne! Zaljubljen sem v svojo ženo in jo vzem brez vinarja dote.»

«Torej morate popolnoma sami skrbeti za rodbino?»

«Da! Popolnoma sam.»

Ob devetih zjutraj po varšavskih ulicah kar mrgoli takih - le Zebrowskih v obdelih, brezbarvnih plaščih, z dežnikom v rokah in v galošah. Na poti, ki jo hodijo leto za letom, preračunavajo svoje dohodke in vedno naraščajoče izdatke. Brez tožba, z vpludnim, hladnim smehljajem okoli ust stopajo potrpežljivo dalje, brez moči, da bi se uprli svoji usodi, prerano postarani in izrabljeni.

In treba je samo ene noči sredi skal, smrek, mahovja in jerebik... treba takega ognja, ki pleše po skalnatih stenih, treba teme, v kateri smreke razširjajo svoj sladki vonj, pa se naglo odpre uvelj cvet duše takih Zebrowskih, oživi in pokaže jasno vso bedo minolih dni...

Poržicki je gledal sedaj Zebrowskega z drugačnimi očmi. Bil je dovolj rahločuten, da je marsikaj uganil, česar besede niso povedale. Zdelo se mu je, da vidi školjko, ki se odprla in je pokazala — biser. Za hip samo. Potem se je zopet zaprla in je bila običajna školjka. Ali biser je bil v njej.

«Filister?... Morda!» si je mislil, «ali ta filister je junak! Ali bi bil jaz sposoben tega junaštva? Ali bi mogel posvetiti vse svoje življenje edinole dolžnostim za ženo in otroke in zatajiti vse, kar se tiče moje osebe?»

Preiskaval se je z nenavadno strogo in je prišel do zaključka, da je neznatnejši in slabši kot ta ničasti človek, ki ne zna hoditi po gorah, a stopa s tolikim heroizmom skozi življenje.

«Da, da, dragi gospod,» je dejal nenadoma Zebrowski, «mladi ste še in svobodni, ničesar ne razumete o naših skrbeh. Kadar boste oženjeni, potem boste vedeli, kaj se pravi živeti v velikem mestu v skromnih razmerah...»

Jako srečen sem bil,» je nadaljeval smehljaje, «da sem mogel Tusko in Pito poslati v Zakopane. Vesel sem, da moreta tukaj dihati svež gorski zrak in se popraviti ter jima ni treba prenašati varšavske vročine in prahu. Ako bi mogel, bi ju pustil tukaj več mesecev, žal, da mi tega ne dopuščajo razmere. Stori sem itak več kot sem mogel.»

Poržicki je molčal. Zebrowski je napak tolmačil ta molk.

«Dolgočasim vas pa?»

«O, ne!»

«Tako zgovoren sem danes. Tuska bi se mi gotovo posmehovala. Pravzaprav bi ne smel tožiti. Mnogo je ljudi, ki se jim godi še slabše.»

«Gotovo!»

«Moja žena in otroci morda včasih mislijo, da nočem dovolj storiti zanje, ampak, pri Bogu, več ne morem! Kadar dekca z božjo pomočjo odraste in postane samostojna, in se Pita morda omoži, potem bova živela z ženo tiho in skromno do konca dni.»

Glas Zebrowskega je postajal vse mehkejši in izrazitejši.

«In priznati moram, da čakam z velikim hrepenenjem teh časov... Potem se spomniva lepih ur, ko sva bila še sama... Takrat sva si bila bližja... Sedaj velja vsa skrb otrokom... Ne utegnava misliti nase... A to še pride... pride!»

Pri poslednjih besedah je pogledal Poržickega in je nadaljeval:

«Veste, da pravzaprav živim od te misli, od nade na to življenje?... Izvršene bodo dolžnosti, dolžnosti do obitelji, ki sem se pošteno trudil zanj... potem ostanem do konca živ-

ljenja sama dva. Jako lepo nama bo... Morda se mi posreči, da potujem s Tusko v inozemstvo in jej morem nuditi malo zabave in komforta... ona jako ljubi to...»

Tuska!

Lahko, tiho se je dvignila iznad ugašajočega ognja v avreoli svoje modne frizure.

Zdelo se je, da vonj ambre in belih rož, ki je bila z njim prepojena njena obleka, prevladuje sladki vonj šumečih smrek.

Vseposvobod je v mislih teh dveh moških, ki sta sedaj tu sredi pečin in mahovja.

Triumfalna v svoji veliki lepoti razprostira svojo moč nad domišljijo teh mož, od katerih ima eden do nje pravico pravice, a drugi pravico ljubezni.

Tuska!

Oči Zebrowskega so se zapirale, glava je postala težka in je padla na mah.

«Spati se vam hoče,» je dejal Poržicki, «utrujen ste. Zaspite!... Jaz bom čul.»

Zebrowski se je branil, ali vrnemagala ga je utrujenost, legel je na mah.

Kmalu je okorla maska zopet pokrivala njegov obraz. Izginil je izraz sentimentalnosti in odkritosti ter se je umaknil smehljaju dobro vzgojenega uradnika. Plapolajoč ogenj je razsvetljeval njegovo žalostno bedo.

Poržicki je sedel na bližnjo skalo in je strmel v črne obrise visoke stene, ob kateri so se dvigala temna drevesa. Spočetka je čutil samo čudno mešanico čustev, nekaj neprijetnega, grenkega. Potem se je vzbudil dvom, ali prav razume svoje občutje. Vedel je samo, da se je nekaj pretregalo v nje govi duši, da se je popolnoma izpremenil.

Te besede, te preproste besede... in to, kar je bilo še razen besed v glasu in obrazu Tuskega moža.

«Zanjo dela,» je razmišljal Poržicki, «dela, vsee oddaja njej in otrokom, sam pa se vsemu odreka... Treba samo pogledati ga, kako je zanemarjen, zmučen...»

A ona?

Poržicki je namrščil obrvi. «Lagala je! Trdila je, da ima doto, v resnici pa ni imela ničesar. Lagala je, da bi se naredila zanimivo... Ali je morda mislila, da me na ta način

naveže nase? Kaj je v primeru z njim? Vampir, ki ga izsesava.»

Poržicki je videl sedaj v Tuski samo elegantno, brezmiselno, lepo oblečeno, zabave željno modno damo... Taka se mu je zdela sedaj, ko je ne presoja kot mož, ki se mu hoče njeroga rožnatega telesa, nego kot človek, kot človek.

Ta dva tilnika... eden rožnat, se svetlika iz gub plesne toaleta in privlačuje koprneče oči moških, drugi mršav in utrjen, vedno sklonjen nad zaprašenim kupom aktov in uradnih spisov...

Ogenj je ugašal, gorske vode so kakor oddaljena glasba tiho žuborele. Se nikdar ni bil Poržicki v gorah tako žalosten kot to pot. Drugače je kipel življenje nebrzdano v njem in je dajalo izraza v veselih jodlerjih, drznih skokih in vročih poljubih. Sedaj pa se je vzbudila vest v njem. Mrzla zona mu je pokrila čelo. Njegovo čustvo do Tuske ni presegalo običajne sezonske ljubezni. Vključ temu je nameraval razdrobiti skupno življenje, nstvarjeno s prekomernim težkim delom tega lednega človeka; hotel je razbiti rodbino.

Utekel bi bil s to belo in rožnato ženo, ne oziraje se na moža, ki je nad desetletje delal v potu svojega obraza in se izpremenil v mumijo, da je mogla ona vzcveteti tako bela, tako rožnata in tako vredna poželjenja. Neusmiljeno bi bila požrtvovalnemu možu uničena nade na prijeten večer življenja skupaj z njo. Že v par tednih naj bi našel dom, ki si ga je zgradil s tolikim trudom, obupno prazen.

Obraz Poržickega je bil videti, kakor da se je mahoma postaral. Z igralcem lastno vzprejemljivostjo se je vmisli v duševno razpoloženje Zebrowskega in v muko trenutka, ko bi mu Tuska izjavila, da ne pride več domov.

«Čemu, zakaj ne?»

Videl je začudene poglede dečkov in čutil prve vzdrhtaje srca, ki meni, da ne bo moglo prenašati bolesti, a jo vendar prenese. Samo da vzdrhtava vedno nanovo, vedno neznosneje. Srdi zabave, sredi lastnega smeha, v novi seriji poljubov se stiska srce v preživetvi boli. Vse se vrača po deset, po stokrat. Laže, kdor pravi, da čas zaceli vse rane. Kdor trdi to, ni še nikoli doživel resnične bolesti...

Tako je mislil Poržicki, tako čutil, ko si je predstavljaval posledice kata-

strofe, ki se je pripravljala doli v koč Obidowske.

«Kako jej povrnem to? Kaj jej morem v par letih dati? Ali bom mogel kakor ta filister osredotočiti vsa svoja čustva samo nanjo in jej pripraviti kotiček, kjer se bo vse sukalo okoli nje? On bo delal do konca svojih dni zanjo in za bčr ter jej pripravil mirno starost!... Jaz pa imam ebe in mater... Niti zvest jej ne bom. Ljubosumna je in začele se bodo scene.»

Stresel se je v misli na te scene. Čutil je, da bi ne bile to «scene» Snapsje in drugih, ki so ga mučile in se po zakulisni metodi dale mučiti. Vedel je, da bi bilo to nekaj povsem drugega, jako resnega, kar bi se mu vsesalo v življenje in ga grenilo...

«Lepa perspektiva!» je zamrmral skoraj glasno.

Prestrašil se je svojega glasu. Vstal je in zagnal nekaj dračja na ogenj, da bi hlad ne zbudil Zebrowskega; potem se je vrnil na svoje prejšnje mesto.

«Kar je v filistrstvu vzraslo,» — je razmišljal dalje — «ostane filister. Vključ umetniškemu pletu, ki je morda zlagan, je vendarle pravi tip malomeščanke. Ne bo me razumela... Mučila bova drug drugega; toda če se zaradi mene loči od svojega moža, ml bo velevala čast, da ostanem pri njej. Moral... moral bom.»

Svoboden ptič, človek, ki se je branil podpisati obvezen kontrakt, potujoč cigan se je prestrašil navidežno malenkostnih besed. Poržicki se je čutil že vezanega. In Tuska je bila njegova gospodarica, ki se jej je udal na milost in nemilost. Spomnil se je bilardnih partij, nepriljubljenih zajutrekov s kolegi, flirtov po garderobah, cvetlic iz lož in končno prizanesljivega smehljaja matere pri zajutreku, kadar se je pozno v noč vračal domov in je «za Lolka» stal vsakokrat na mizi mrzel čaj. Z boleščjo je mislil na svobodo, ki je svetlo in odkrito plamenela, dokler ni bila povežana, a je skrivaj in prihuljeno tleta, ko je čutila prisiljeno prisotnost drugega.

Vse te misli pa je prevladalo sočutje do Zebrowskega, in Poržicki je želel, da bi bilo to čustvo najmočnejše. Na ta način se je zdel plemenitejši sam sebi.

(Dalje prihodnjič.)

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

„Tribuna“
tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Velika zaloga dvokoles, motorčkov, otroških vozičkov, šivalnih strojev, pnevmatik in strojnih delov.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.
Stari trg št. 28.

L. Mikuš
Ljubljana
Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic.
59 Popravila točno in solidno!

Sir! Sir!

Ponujam I^a polnomastni luknjičasti na pol

emendolski sir

kilogram po 35 dinarjev v hlebih po približno 30 kilogramov kakor tudi tovarne kose po povzetju. 8645

Centralna mlekarina Popovac (Baranja).

Največji davki 29

kateri plačate, Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kjer nakupujete, izgubite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poizkusite enkrat z ilustriranim katalogom trgovca **H. Suttner (imetnik Henri Maire)** v Ljubljani št. 6. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestne ure, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, krstna in birmska darila in vso drugo zlatino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, steklorezec, doze za tobak, avlačice in smodke, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri trdki:

H. SUTTNER (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 6.

Prometni zavod za premog
d. d.
v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

I^a čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov: 16
Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani.

Vabilo k subskripciji.

Izvršnje sklep izrednega občnega zbora delničarjev z dne 29. septembra 1922. in na podlagi odobrenja Ministrstva trgovine in industrije, objavljenega po njega oddelku v Ljubljani z razpisom z dne 26. avgusta 1922., št. 5546/22, je sklenil upravni svet na svoji seji dne 29. septembra 1922., da zviša delniško glavnico od Kij 40.000.000— na Kij 50.000.000— z izdajo

komadov 25.000 delnic à Kij 400.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se ponudiijo nove delnice po kurzu Kij 600 — tel quel, plačljivih ob subskripciji, v razmerju na šest starih ena nova.
2. Novim delničarjem se ponudiijo nove delnice po kurzu Kij 800 — tel quel, plačljivih ob subskripciji.
3. Subskripcija traja od 1. do 15. novembra 1922. in so določena kot subskripcijska mesta:
Ljubljanska kreditna banka in njene podružnice, Jadranska banka a. d., Beograd, in njene podružnice, ter Hrvatska podružnica Wiener Bank-Vereina, Zagreb.
4. Dodelitev delnic se izvrši kar najhitreje. Obvestilo o dodelitvi se čimprej zmenja za definitivne delnice.
Za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najkasneje do 15. decembra 1922.
5. Ažijski dobiček pri izdaji novih delnic se dodeli po odbitku stroškov in pristojbin rezervnim fondom podjetja.
6. Nove delnice so opremljene s kuponom za leto 1923.
7. Uspeh gornje subskripcije je zajamčen po posebnem garančnem sindikatu.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1922.

Upravni svet.